

ชื่อเรื่อง ปลาหมอคงดำ

ภาพ ปลาหมอคงดำ จาก : มูลนิธิสืบนาคะเสถียร

สถานการณ์การแพร่กระจายของ “ปลาหมอคงดำ” ในไทยมีเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและการประกอบอาชีพของชาวประมงอย่างหนัก

วันนี้ จึงขอพาทุกคนมาทำความรู้จัก “ปลาหมอคงดำ” ว่าเป็นปลาอะไร ส่งผลกระทบอะไรต่อเราบ้าง พร้อมเปิดใหม่ไลน์การเข้ามาของปลาชนิดนี้ในไทย

ปลาหมอคงดำ คืออะไร?

ปลาหมอคงดำ หรือ **Blackchin tilapia** เป็นปลาที่มีลักษณะคล้ายกับปลาหมอเทศ มีต้นกำเนิดในทวีปแอฟริกา แต่ต่อมาได้มีการนำเข้ามาในหลายประเทศทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นอเมริกา ยุโรป หรือประเทศไทยเองก็มีการนำเข้ามาในปี 2553 สำหรับปลาหมอคงดำ เป็นสิ่งมีชีวิตที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับทุกสภาพแวดล้อมได้ดี โดยสามารถอาศัยอยู่ในสภาพน้ำที่มีความเค็มสูงได้ แต่ก็สามารถอยู่ในน้ำจืดได้เช่นกัน

นอกจากนี้แล้วปลาหมอคงดำ ยังสามารถปรับตัวกับอาหารได้ภายใน 1 ชั่วโมง อีกทั้งยังขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็ว โดยขยายพันธุ์ได้ทุก ๆ 22 วัน นี่จึงเป็นสาเหตุที่ปลาชนิดนี้มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การแพร่ที่รวดเร็วของปลาชนิดนี้ ก่อให้เกิดผลกระทบที่ไม่ดีต่อระบบนิเวศอย่างมาก เนื่องจากนิสัยโดยทั่วไปของปลาหมอคงดำ มีความดุร้าย อีกทั้งยังมีความต้องการอาหารอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้การที่มีจำนวนปลาหมอคงดำเยอะ ก็ทำให้ปลาชนิดอื่น ๆ สูญพันธุ์ไปได้ด้วย

ปลานิลคางดำ เข้ามาในไทยได้อย่างไร?

- ปี 2549: คณะกรรมการด้านความหลากหลายและความปลอดภัยทางชีวภาพของกรมประมง (IBC) อนุญาตให้บริษัทแห่งหนึ่ง นำเข้าปลานิลคางดำจากสาธารณรัฐกานา ทวีปแอฟริกา เพื่อนำมาปรับปรุงสายพันธุ์ปลานิล
- ปี 2553: บริษัทดังกล่าว นำเข้าปลานิลคางดำ จำนวน 2,000 ตัว อย่างไรก็ตามเพียงแค่ 3 อาทิตย์ ปลานิลคางดำก็ทยอยตายเกือบทั้งหมด บริษัทจึงทำลายปลาทั้งหมด และแจ้งให้กรมประมงทราบ
- ปี 2555: พบการแพร่ระบาดของปลานิลคางดำครั้งแรกที่บ่อกุ้งและบ่อปลา ในตำบลยี่สาร อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ต่อมาแพร่กระจายไปในอีกหลายพื้นที่ใกล้เคียง
- มกราคม 2561: มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ห้ามมิให้บุคคลใดนำเข้า ส่งออก นำผ่าน หรือเพาะเลี้ยงเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมง หรือเป็นผู้ซึ่งอธิบดีกรมประมงมอบหมาย ซึ่งมีปลา 3 สายพันธุ์ ได้แก่ 1.ปลานิลคางดำ 2.ปลานิลมลายัน 3.ปลานิลบัตเตอร์ ใครฝ่าฝืนจะมีโทษทางกฎหมาย จำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

สถานการณ์ปลานิลคางดำในปี 2567

ปัจจุบันปลานิลคางดำ ได้เผยแพร่อยู่ในแหล่งน้ำไทยหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคใต้ จังหวัดสงขลา และนครศรีธรรมราช ซึ่งในโซเซียลก็ได้มีการเผยแพร่วิดีโอและภาพฝูงปลานิลคางดำให้เห็นอยู่หลายครั้ง ทำให้หลายภาคส่วนของรัฐรีบเร่งแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ล่าสุดสำนักงานประมง จังหวัดสงขลา ได้โพสต์เฟซบุ๊ก ประกาศจับปลานิลคางดำ เนื่องจากเป็นสัตว์น้ำต่างถิ่นที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกร โดยผู้ใดพบเจอปลานิลชนิดนี้ให้ติดต่อและแจ้งสำนักงานประมงจังหวัดสงขลา หรือสำนักงานประมงอำเภอใกล้เคียง โทร. 0-7431-1302

สรุปส่งท้าย

ปลาหมอคงดำถือว่าเป็นปลาที่อันตรายต่อระบบนิเวศอย่างมากทั้งแย่งอาหาร ทำให้ปลาค่อย ๆ สูญหายไป ส่งผลเสียต่อระบบนิเวศ ดังนั้นใครที่เลี้ยงไว้ก็ไม่ควรปล่อยลงแหล่งน้ำ นอกจากปลาหมอคงดำแล้ว เราก็ไม่ควรปล่อยปลาชนิดใด ๆ ลงแม่น้ำ ลำคลอง หากยังไม่ได้ศึกษาความเป็นอยู่ของมันด้วยอีกเช่นกัน

คำถามที่ 1 แบบเลือกตอบ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม จากบทความข้างต้น ข้อใด ไม่ใช่ ผลกระทบจากการปล่อยปลาหมอคงดำในลำคลอง ?

1. ปรับตัวได้ทุกสภาพน้ำ
2. กินสัตว์น้ำอื่นๆ
3. ขยายพันธุ์ได้ไว
4. มีสีสันสวยงาม

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ : 4. มีสีสันสวยงาม

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 2 แบบเลือกตอบเชิงซ้อน (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม จากบทความเรื่อง ปลาหมอคงดำ ข้อความใดต่อไปนี้สอดคล้องกับบทความให้วงกลมล้อมรอบคำว่า “ใช่” หรือ ถ้าข้อใดไม่สอดคล้องกับบทความให้วงกลมล้อมรอบคำว่า “ไม่ใช่”

ข้อความ	คำตอบ
1. ปลาหมอคงดำถือว่าเป็นปลาที่อันตรายต่อระบบนิเวศ	ใช่ / ไม่ใช่
2. ปลาหมอคงดำขยายพันธุ์ได้ทุก ๆ 22 วัน	ใช่ / ไม่ใช่
3. ปลาหมอคงดำมีลักษณะคล้ายกับปลาตะเพียนทอง	ใช่ / ไม่ใช่
4. ปลาหมอคงดำมีนิสัยที่ดุร้าย	ใช่ / ไม่ใช่

คำตอบ ข้อ 1 ตอบ ใช่

ข้อ 2 ตอบ ใช่

ข้อ 3 ตอบ ไม่ใช่

ข้อ 4 ตอบ ใช่

เกณฑ์การให้คะแนน ตอบถูกข้อละ 1 คะแนน

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ :

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: แบบเลือกตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 3 แบบเติมคำตอบแบบปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม จากบทความข้างต้น ปลาหมอคางดำนำเข้ามาจากทวีปใด

คำตอบ แอฟริกา

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ :

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 4 แบบเติมคำตอบแบบเปิด (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม จากบทความข้างต้น ปลาหมอคางดำเป็นสัตว์ที่ควรส่งเสริมการเลี้ยง ท่านเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ เห็นด้วย เพราะหากอยู่ในพื้นที่เพาะเลี้ยงปิดสามารถจำหน่ายได้ไว และขยายพันธุ์ได้เร็ว

ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นสัตว์ที่ทำลายระบบนิเวศถ้าอยู่ในแหล่งน้ำสาธารณะ

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ :

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบตอบเชิงซ้อน

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

คำถามที่ 5 แบบเติมคำตอบแบบอิสระ (อย่างน้อย 1 คำถาม)

คำถาม จากบทความข้างต้น จงบอกลักษณะเฉพาะของปลาหมอคงดามา 1 ข้อ

คำตอบ เป็นปลาที่ทำลายระบบนิเวศ / เป็นปลาที่กินปลาอื่นๆได้เยอะ / เป็นปลาที่ขยายพันธุ์ได้ไว / เป็นปลาที่ปรับตัวได้ทุกสภาพน้ำ

เฉลย/แนวคำตอบ คำตอบที่ :

กระบวนการอ่าน: การบูรณาการและตีความ

สถานการณ์: บริบทการอ่านเพื่อการศึกษา

แหล่งที่มา: เนื้อเรื่องเดียว

รูปแบบของเนื้อเรื่อง: แบบต่อเนื่อง

ประเภทของเนื้อเรื่อง: บอกเล่าอธิบายเหตุผล

ลักษณะข้อสอบ: เติมคำตอบ

ความสอดคล้องตัวชี้วัด: ท 1.1, ม. 1/2: จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน